

สื่อไทยกับความมั่นคง

กวี จงกิจถาวร

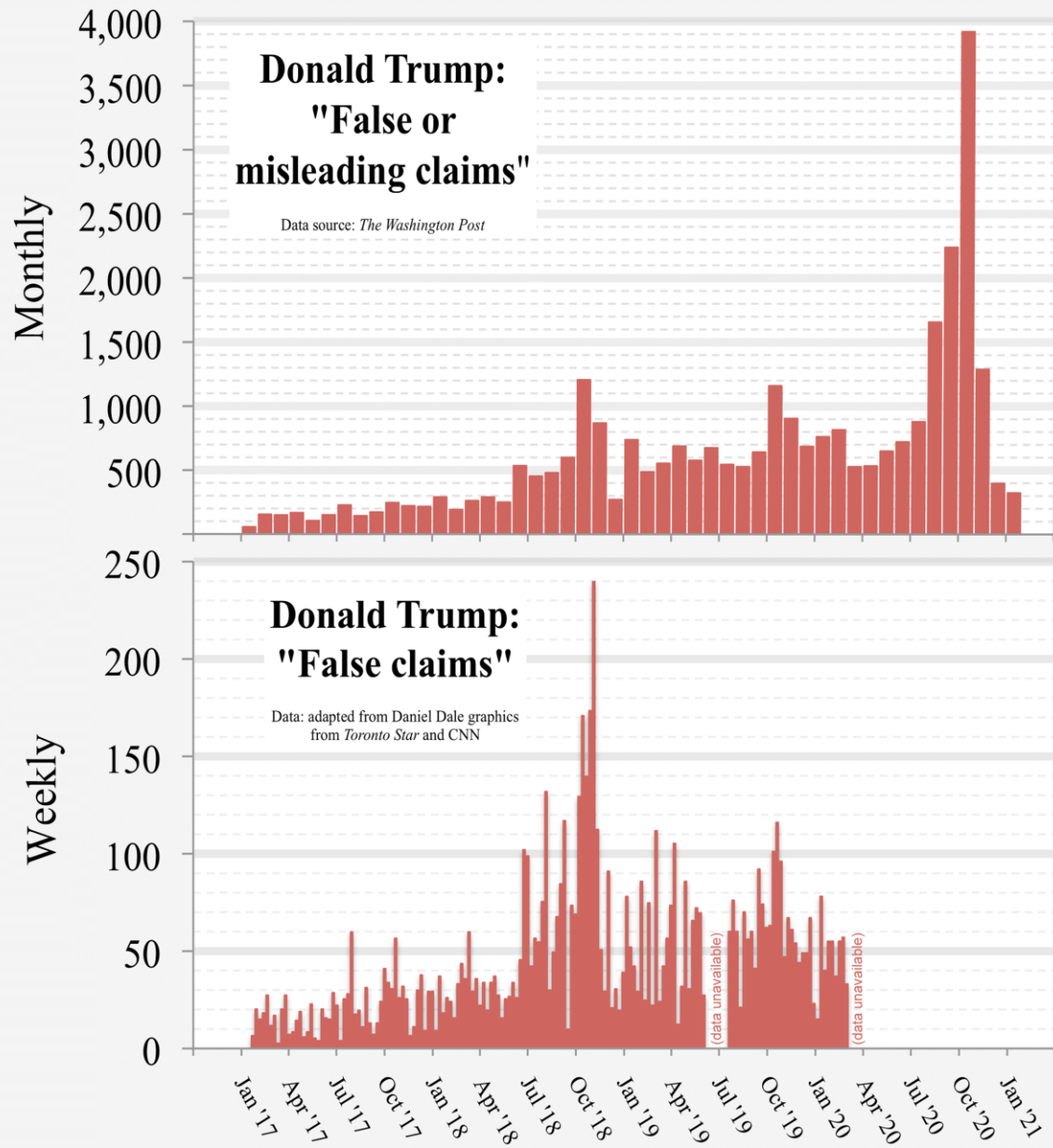
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

๑ เมษายน ๒๕๖๖

หัวข้อบรรยาย

- ๑. แหล่งข่าว คนให้ข่าว
- ๒. เข้าใจบทบาทสื่อไทยและบทบาท
- ๓. สื่อกับความมั่นคง
- ๔. ข้อเสนอแนะ

30,373

“ถ้าคุณพูดดีกับผม ผมก็พูดดีกับคุณ”

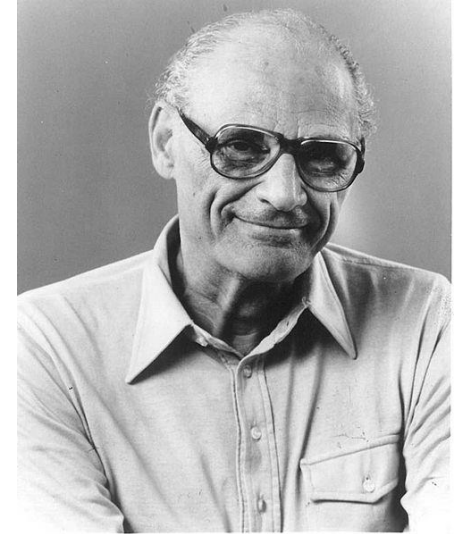
บทสัมภาษณ์กับ ซีเอ็นเอ็น ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

“ ”

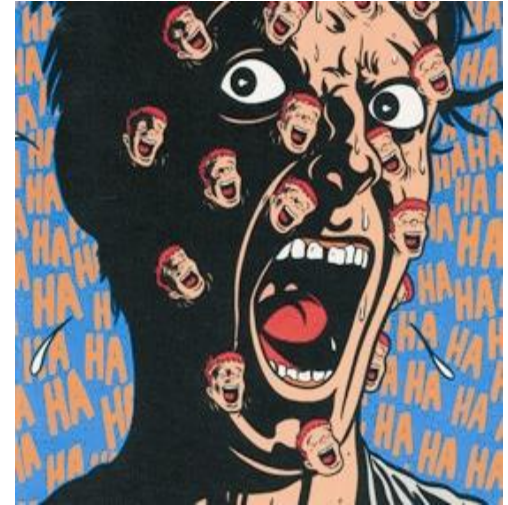
อาร์เธอร์ มิลเลอร์

น.ส.พ.ดีเหมือนกับ

“ประชาชนพูดกับตัวเอง”

นิรนาม แต่เป็นคนไทย

นักข่าวต้องรู้ข้อเท็จจริงก่อน
แล้วค่อยๆบิดเบือนมัน

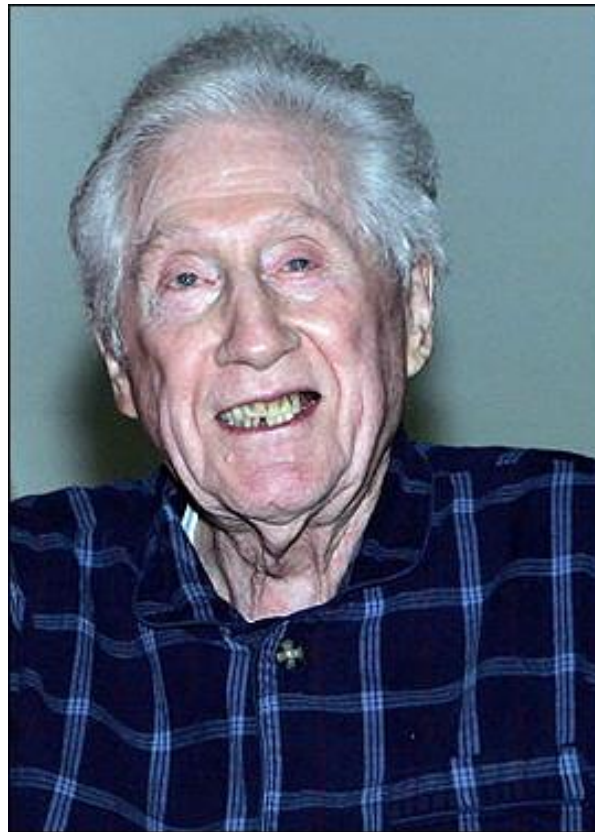
รู้จักผมหรือเปล่า?

นักข่าวสุดยอดของโลก?

จำผมได้ไหม?

นักวิเคราะห์พวกนี้คือใคร?

The people of Khon Kaen, Thailand
welcome APEC delegates
 to the "beautiful heart of Asia"

Thaksin Shinawatra
 THAKSIN SHINAWATRA, Ph.D.
 Prime Minister of Thailand

Khon Kaen, in the Northeast of Thailand, is proud to host the Meeting of the APEC Ministers on trade. The tranquil surroundings and peaceful nature of this culturally unique region and its inhabitants, promises to be an inspiration for our APEC guests. APEC and Thailand, working together. What a beautiful reason to smile. June 2-3, 2003

APEC 2003 Meetings and Event Calendar

12-21 February 8-9 April	APEC SOM I and related meetings 22 nd Tourism Working Group Tourism Forum	2-5 September	Finance & central bank deputies' meeting 10 th Finance ministers' meeting Financiers Group meeting
21-30 May	APEC SOM II and related meetings	16-21 October	APEC Investment Mart
2-3 June	Trade ministers' meeting	14-21 October	"The APEC Summit" Informal SOM
30 July-8 August	8 th Women Leaders' Network SME Business Forum	15 th APEC Ministerial Meeting	ABAC meetings
14-23 August August	SMEs ministerial meeting APEC SOM III and related meetings APEC International Youth Camp	18-22 October 20-21 October	CEO Summit 11 th APEC Summit

Be My Guest
 Thailand
 www.konnguest@khonkaen.com

Welcome APEC Delegates to Thailand

the Beautiful Heart of Asia

APEC

THAILAND 2003

Thaksin Shinawatra
THAKSIN SHINAWATRA, Ph. D.
 Prime Minister of Thailand

With a goal of advancing Asia Pacific economic dynamics, and inspired by a sense of camaraderie strengthening Asian harmony between neighbours, Thailand – the burgeoning hub of Asia – is proud to host the Xlth Asian Pacific Economic Cooperation (APEC) Leaders Meeting in 2003.

APEC 2003 Meetings and Events Calendar

12-21 February	APEC SOM I and related meetings	2-5 September	Finance & central bank deputies' meeting
8-9 April	22 nd Tourism Working Group Tourist Forum	10 th Finance ministers' meeting	10 th Finance ministers' meeting
21-30 May	APEC SOM II and related meetings	Financiers Group meeting	Financiers Group meeting
2-3 June	Trade ministers' meeting	APEC Investment Mart	APEC Investment Mart
30 July-3 August	8 th Women Leaders' Network SME Business Forum	"The APEC Summer" Informal SOM	"The APEC Summer" Informal SOM
14-23 August	SMEs ministerial meeting	15 th APEC Ministerial Meeting	15 th APEC Ministerial Meeting
August	APEC SOM III and related meetings	ABAC meetings	ABAC meetings
	APEC International Youth Camp	CEO Summit	CEO Summit
		20-21 October	11 th APEC Summit

www.bangkokthailand.com

ประเทศไหนเอ่ย?

- คุณถูกเจ้าพนักงานมีสิทธิ์เข้าคุก
- นักข่าวกว่า ๑๕๗ คนถูกฆ่าตั้งแต่ปี ๑๙๘๖
- นักข่าวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างชาติ
- พรรคการเมืองแต่งตั้งบรรณาธิการใหญ่
- มีน.ส.พ. อินเตอร์เน็ตน่าเชื่อถือที่สุด
- ให้เงินเดือนนักข่าวสูงที่สุดในภูมิภาค
- นักข่าวชอบกับแหล่งข่าวเป็นผู้ก่อการร้าย
- นักข่าวถูกขัง ๑๐ ปีพร้อมฮาร์ดเสเบอร์

จีนไห่หนงจะถูกเซ็นเซอร์

- พระเล่นกีตาร์
- หมอสูบบุหรี่ในโรงพยาบาล
- ผู้หญิงเปลือยอก
- หมอจูบแฟนสาวในโรงพยาบาล
- วิจารณ์คสช.
- คลิปหมิ่นกษัตริย์
- พุดจาตุถุศาสนนา
- ภาพสูบบุหรี่

ครรชนีเสรีสื่อโลกต่างๆปี๒๐๒๐

- เอเชียอาคเนย์ไม่มีสื่อเสรีจริง บางประเทศมีสื่อบ้างหรือไม่มีเลย
- ประเทศพหมีเสรีสื่อคือ ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย
- ประเทศไม่มีเสรีสื่อคือ กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ ลาว พม่า เวียดนาม บรูไน
- **Reporter Without Frontier** ปี ๒๐๐๐ เสรีสื่ออยู่อันดับที่๒๙ของโลก ปี๒๐๐๕ตกลงมาที่ ๙๕ ปีนี้๒๐๒๐หลุดมาอยู่อันดับที่๑๓๖

ครรชนี่เสรีสื่อในอาเซียน

- มีเสรีภาพมากๆ คือฟิลิปปินส์
- มีเสรีภาพมาก คือไทย กัมพูชา อินโดนีเซีย
- มีเสรีภาพบ้างคือ พม่า มาเลเซีย
- มีเสรีภาพน้อยคือ สิงคโปร์ บรูไน
- มีเสรีภาพน้อยมากคือ เวียดนาม ลาว

Big 4 Of 24-7 global TV news

Smaller global channels

"Thanks to the Internet it is now possible to be extremely well informed and completely wrong at the same time"

บทบาทสื่อไทย

- สื่อไทยมองตัวเองเป็นสุนัขเฝ้าบ้าน
- บางสื่อเวอร์มาก ถือตัวเองเป็นพรรคฝ่ายค้านร้องหน
- คุณภาพสื่อไทย ต้องมีความเป็นวิชาชีพและจริยธรรมมากกว่านี้
- ผู้ดำเนินรายการ เอาอคติส่วนตัว มาชี้นำมากไปเต็มด้วยอารมณ์ ดราม่าสุดๆ
- บรรณาธิการ ทีมข่าว เจ้าของ สนใจธุรกิจปั่นข่าวเพื่อเรียกคนดู สาระเรื่องรอง
- นักข่าวยังขาดความรู้ที่มีความเชื่อมโยงและมีลักษณะบูรณาการ
- เสรีภาพสื่อในไทยสูง แต่คุณภาพสื่อไทยต่ำ ไม่ได้ให้ความรู้ต่อประชาชนในประเด็นที่สำคัญหรือสร้างประชามติได้

สื่อกับความมั่นคงของชาติ

- สื่อไทยทุกแพลตฟอร์มไม่มีความเข้าใจในเรื่องข้อมูลและความมั่นคง
- นักข่าวไทย บล็อกเกอร์ชอบเอาความลับราชการ มาทำข่าวเอ็คคูซีฟ ไม่มีการคำนึงถึงความมั่นคง เพื่อให้ตัวเองดัง
- ข้อมูลที่เปิดเผยในสื่อทุกแพลตฟอร์ม เต็มไปด้วยข้อมูลปกปิด สังคมไทยไม่ให้ความสำคัญหรือถือข้อเท็จจริงเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์
- สื่อไทยบางสื่อเข้าถึงข้อมูลทางด้านความมั่นคงได้อย่างมากมาย
- ต้องมียุทธศาสตร์สื่อสารกับสื่อและประชาชน
- ต้องสร้างประชาคมตีในรูปของการกระทำและวาทะกรรมในชาติได้

ระบบการจัดการคุณภาพสื่อ (ISO สื่อ)

- การยอมรับระบบการจัดการคุณภาพสื่อ (Quality-Management System-QMS) เป็นเรื่องของ*ความสมัครใจ* *ไม่มีการบังคับ* เป็นการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ของผู้บริหาร โดยได้รับการสนับสนุนจากทีมงานกองบรรณาธิการ
- ระบบการจัดการคุณภาพสื่อมาตรฐานสูงสุด ต้องคำนึงถึงการให้บริการที่ดีต่อ:
 - ผู้อ่านและสาธารณชน
 - สังคมประชาธิปไตยและเพิ่มการไหลเวียนข้อมูลข่าวสาร
 - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมทั้งพนักงานและคนให้โฆษณา

วัฒนธรรมสื่อในองค์กรควรมีคุณสมบัติดังนี้:

- มีวิสัยทัศน์และจุดยืนกองบรรณาธิการที่ชัดเจน
- ต้องรายงานข่าวและข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง
- มีกลไกชัดเจนในการตรวจสอบความถูกต้องข่าวและการแก้ไขข่าว
- แยกแยะความคิดเห็นกับข้อเท็จจริง
- ตอบสนองเสียงสะท้อนผู้อ่านและหุ้นส่วนสังคมอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ
- มีคู่มือจริยธรรมสื่อที่ปฏิบัติกันอย่างทั่วถึง และเข้าถึงได้
- ต้องฝึกปรือนักข่าวและมีการประเมินผลการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
- เนื้อที่แบ่งแยกชัดเจนระหว่าง โฆษณากับเนื้อหาสาระสื่อ

องค์กรสื่อมีมาตรฐานคุณภาพสูง

- มีอิสรภาพ ไม่อยู่ใต้อำนาจใคร
- มีความโปร่งใสในเรื่องใครเป็นเจ้าของรวมทั้งสายสัมพันธ์อื่น ๆ ที่สามารถกระทบเนื้อหาสาระสื่อ
- มีคู่มือจริยธรรมสื่อที่ชัดเจน เปิดเผย ทั้งคนใน-คนนอกอ่านเข้าใจได้อย่างดี

จุดประสงค์ ISO สื่อ

- ช่วยองค์กรสื่อพัฒนาระบบการจัดการ เพิ่มคุณภาพเนื้อหาสาระ
- มีขั้นตอนการปรับปรุงระบบการจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์คนอ่านและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ
- สื่อทุกประเภททุกความคิดต้องทำตามข้อบังคับและคุณสมบัติกำหนดไว้
- สื่อไม่รับตรวจสอบคือสิ่งตีพิมพ์ลามกและส่งเสริมความเกลียดชัง
- การตรวจสอบสื่อมีลักษณะเป็นขั้นตอน

ขั้นตอน...ระบบการบริหารคุณภาพสื่อ

ฝ่ายบริหารต้องมีเอกสารและข้อมูลที่มีผลกระทบต่อ:

- คุณภาพเนื้อหาสื่อ
- ความสัมพันธ์ต่อองค์กรตรวจสอบสื่อ
- ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่บ้านเมือง
- ความสัมพันธ์กับผู้ให้โฆษณา (กฎข้อบังคับในการรับโฆษณา)
- ความสัมพันธ์กับผู้ให้เนื้อสารรวมทั้งข้อมูลข่าว
- มีขีดความสามารถในการวัดจำนวนผู้อ่านและความพอใจ
- มีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี

เอกสารและคู่มือสื่อที่องค์กรควรมี

- วิสัยทัศน์ขององค์กร
- คู่มือแนวนโยบายกองบรรณาธิการ
- กฎข้อบังคับในเรื่องโฆษณา
- คู่มือจริยธรรมนักข่าว
- คู่มือเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ

ความรับผิดชอบผู้บริหารสื่อ

- ต้องมีคณะกรรมการดูแลคุณภาพสื่อภายในองค์กร
- ต้องกรรมการใกล้เคียงเป็นอิสระ
- ผู้บริหารสื่อต้องชี้แจงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นกับ เจ้าหน้าที่ บ้านเมือง กลุ่มการเมือง และผู้ให้โฆษณา
- ผู้บริหารสื่อจัดตั้งกลไกให้พนักงานได้รู้จักพูดคุยกับกลุ่มดังกล่าว
- ในรายงานประจำปีต้องมีรายละเอียดต่อไปนี้เป็นคือ: รายงานความสัมพันธ์ต่อ องค์กรวิชาชีพต่างๆ เช่น สภาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ยอดขาย เสี่ยง สะท้อนผู้อ่านและพนักงานทั่วไป

- **ให้บุคลากรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือควรมี:**
- การรับพนักงานและการเลิกจ้างต้องโปร่งใส
- ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ที่วางไว้อย่างเคร่งครัด
- ประเมินการทำงานแบบบูรณาการพนักงานแต่ละคน
- กระตุ้นพนักงานให้มีบทบาทในการปรับปรุงคุณภาพองค์กรและพนักงานด้วยกัน

การจัดการระบบการผลิตสื่อ องค์กรต้อง...

- ปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณและกฎเกณฑ์อื่นๆที่สามารถเพิ่มคุณภาพโดยรวม
- มีกลไกน่าเชื่อถือในการวัดจำนวนคนอ่าน
- มีคณะกรรมการพิจารณาเนื้อหาสื่อ
- มีกฎเกณฑ์ชัดเจนในการประเมินบุคคลภายนอกที่เข้ามามีส่วนในเรื่องการกำหนดเนื้อหาสาระสื่อ
- เคารพสิทธิต่อสิ่งตีพิมพ์ที่ไม่ใช่เป็นของตนเอง
- มีบรรษัทวิบัติคุณภาพสื่อ ยอดขาย เสียงร้องทุกข์สื่อและเสียงสะท้อนคนทั่วไป

แนวโน้มอนาคตสื่อไทยในระดับสากล?

- ความต้องการวิชาชีพสื่อในการสร้างมาตรฐานสากลในประเด็นต่างๆเกี่ยวกับสื่อ
- สื่อทุกประเภทมีความจำเป็นต้องหาวิธีอยู่ร่วมระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและเรื่องมาตรฐานคุณภาพ
- สื่อตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์โทรนิกอยากมีเครื่องมือเรียกความน่าเชื่อถือของวิชาชีพนี้กลับมาอย่างยั่งยืน

คุณสมบัตินักข่าวอุดมคติพันธุ์ใหม่กับความมั่นคง

- สื่อสัตย์ต่อตัวเองและคนอ่าน แสวงหาความจริงทุกรูปแบบ
- สามารถสะท้อนข้อเท็จจริงที่เคยรายงาน และกล้าแก้ไข
- รายงานข่าวที่มีการเสนอทางออก ไม่เน้นเฉพาะแต่ความขัดแย้ง
- รู้เรื่องปรัชญาของการตลาดและการเมืองประชานิยม
- รู้ประวัติศาสตร์ไทยและศึกษานานาชาติอื่น ๆ
- รู้ซึ่งกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายลูกต่าง ๆ
- เข้าใจกระแสโลกาภิวัตน์ กฎหมายอาชญากรรมระหว่างประเทศ และอื่น ๆ
- เข้าใจปัญหาข้ามชาติ: โรคเอดส์ สิทธิมนุษยชน การก่อการร้าย การสูญเสียพืชพันธ์และบรรยากาศโลก หลักการค้าเสรี เป็นต้น (พูดง่าย ๆ รู้ทุกเรื่อง เจาะลึกบางเรื่อง)

ต้องปรับคุณภาพสื่อ

ระบบการจัดการคุณภาพสื่อ (ISO สื่อ)

- การยอมรับระบบการจัดการคุณภาพสื่อ (Quality-Management System-QMS) เป็นเรื่องของ*ความสมัครใจ* *ไม่มีการบังคับ* เป็นการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ของผู้บริหาร โดยได้รับการสนับสนุนจากทีมงานกองบรรณาธิการ
- ระบบการจัดการคุณภาพสื่อมาตรฐานสูงสุด ต้องคำนึงถึงการให้บริการที่ดีต่อ:
 - ผู้อ่านและสาธารณชน
 - สังคมประชาธิปไตยและเพิ่มการไหลเวียนข้อมูลข่าวสาร
 - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมทั้งพนักงานและคนให้โฆษณา

วัฒนธรรมสื่อในองค์กรควรมีคุณสมบัติดังนี้:

- มีวิสัยทัศน์และจุดยืนกองบรรณาธิการที่ชัดเจน
- ต้องรายงานข่าวและข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง
- มีกลไกชัดเจนในการตรวจสอบความถูกต้องข่าวและการแก้ไขข่าว
- แยกแยะความคิดเห็นกับข้อเท็จจริง
- ตอบสนองเสียงสะท้อนผู้อ่านและหุ้นส่วนสังคมอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ
- มีคู่มือจริยธรรมสื่อที่ปฏิบัติกันอย่างทั่วถึง และเข้าถึงได้
- ต้องฝึกปรือนักข่าวและมีการประเมินผลการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
- เนื้อที่แบ่งแยกชัดเจนระหว่าง โฆษณากับเนื้อหาสาระสื่อ

องค์กรสื่อมีมาตรฐานคุณภาพสูง

- มีอิสรภาพ ไม่อยู่ใต้อำนาจใคร
- มีความโปร่งใสในเรื่องใครเป็นเจ้าของรวมทั้งสายสัมพันธ์อื่น ๆ ที่สามารถกระทบเนื้อหาสาระสื่อ
- มีคู่มือจริยธรรมสื่อที่ชัดเจน เปิดเผย ทั้งคนใน-คนนอกอ่านเข้าใจได้อย่างดี

จุดประสงค์ ISO สื่อ

- ช่วยองค์กรสื่อพัฒนาระบบการจัดการ เพิ่มคุณภาพเนื้อหาสาระ
- มีขั้นตอนการปรับปรุงระบบการจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์คนอ่านและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ
- สื่อทุกประเภททุกความคิดต้องทำตามข้อบังคับและคุณสมบัติกำหนดไว้
- สื่อไม่รับตรวจสอบคือสิ่งตีพิมพ์ลามกและส่งเสริมความเกลียดชัง
- การตรวจสอบสื่อมีลักษณะเป็นขั้นตอน

ขั้นตอน...ระบบการบริหารคุณภาพสื่อ

ฝ่ายบริหารต้องมีเอกสารและข้อมูลที่มีผลกระทบต่อ:

- คุณภาพเนื้อหาสื่อ
- ความสัมพันธ์ต่อองค์กรตรวจสอบสื่อ
- ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่บ้านเมือง
- ความสัมพันธ์กับผู้ให้โฆษณา (กฎข้อบังคับในการรับโฆษณา)
- ความสัมพันธ์กับผู้ให้เนื้อสารรวมทั้งข้อมูลข่าว
- มีขีดความสามารถในการวัดจำนวนผู้อ่านและความพอใจ
- มีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี

เอกสารและคู่มือสื่อที่องค์กรควรมี

- วิสัยทัศน์ขององค์กร
- คู่มือแนวนโยบายกองบรรณาธิการ
- กฎข้อบังคับในเรื่องโฆษณา
- คู่มือจริยธรรมนักข่าว
- คู่มือเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ

ความรับผิดชอบผู้บริหารสื่อ

- ต้องมีคณะกรรมการดูแลคุณภาพสื่อภายในองค์กร
- ต้องกรรมการใกล้เคียงเป็นอิสระ
- ผู้บริหารสื่อต้องชี้แจงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นกับ เจ้าหน้าที่ บ้านเมือง กลุ่มการเมือง และผู้ให้โฆษณา
- ผู้บริหารสื่อจัดตั้งกลไกให้พนักงานได้รู้จักพูดคุยกับกลุ่มดังกล่าว
- ในรายงานประจำปีต้องมีรายละเอียดต่อไปนี้เป็นคือ: รายงานความสัมพันธ์ต่อ องค์กรวิชาชีพต่างๆ เช่น สภาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ยอดขาย เสี่ยง สะท้อนผู้อ่านและพนักงานทั่วไป

- **ให้บุคลากรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือควรมี:**
- การรับพนักงานและการเลิกจ้างต้องโปร่งใส
- ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ที่วางไว้อย่างเคร่งครัด
- ประเมินการทำงานแบบบูรณาการพนักงานแต่ละคน
- กระตุ้นพนักงานให้มีบทบาทในการปรับปรุงคุณภาพองค์กรและพนักงานด้วยกัน

การจัดการระบบการผลิตสื่อ องค์กรต้อง...

- ปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณและกฎเกณฑ์อื่นๆที่สามารถเพิ่มคุณภาพโดยรวม
- มีกลไกน่าเชื่อถือในการวัดจำนวนคนอ่าน
- มีคณะกรรมการพิจารณาเนื้อหาสื่อ
- มีกฎเกณฑ์ชัดเจนในการประเมินบุคคลภายนอกที่เข้ามามีส่วนในเรื่องการกำหนดเนื้อหาสาระสื่อ
- เคารพสิทธิต่อสิ่งตีพิมพ์ที่ไม่ใช่เป็นของตนเอง
- มีบรรณวิเทศคุณภาพสื่อ ยอดขาย เสียงร้องทุกข์สื่อและเสียงสะท้อนคนทั่วไป

แนวโน้มอนาคตสื่อไทยในระดับสากล?

- ความต้องการวิชาชีพสื่อในการสร้างมาตรฐานสากลในประเด็นต่างๆเกี่ยวกับสื่อ
- สื่อทุกประเภทมีความจำเป็นต้องหาวิธีอยู่ร่วมระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและเรื่องมาตรฐานคุณภาพ
- สื่อตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์โทรนิกอยากมีเครื่องมือเรียกความน่าเชื่อถือของวิชาชีพนี้กลับมาอย่างยั่งยืน

คุณสมบัตินักข่าวอุดมคติพันธุ์ใหม่

- สื่อสัจย์ต่อตัวเองและคนอ่าน แสวงหาความจริงทุกรูปแบบ
- สามารถสะท้อนข้อเท็จจริงที่เคยรายงาน และกล้าแก้ไข
- รายงานข่าวที่มีการเสนอทางออก ไม่เน้นเฉพาะแต่ความขัดแย้ง
- รู้เรื่องปรัชญาของการตลาดและการเมืองประชานิยม
- รู้ประวัติศาสตร์ไทยและศึกษานานาชาติอื่น ๆ
- รู้ซึ่งกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายลูกต่าง ๆ
- เข้าใจกระแสโลกาภิวัตน์ กฎหมายอาชญากรรมระหว่างประเทศ และอื่น ๆ
- เข้าใจปัญหาข้ามชาติ: โรคเอดส์ สิทธิมนุษยชน การก่อการร้าย การสูญเสียพืชพันธ์และบรรยากาศโลก หลักการค้าเสรี เป็นต้น (พูดง่าย ๆ รู้ทุกเรื่อง เจาะลึกบางเรื่อง)

谢谢你

"cheizu tinbarte"

Terima kersih

ขอบคุณมาก